

POSTANOWIENIE

18 września 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Dariusz Dończyk

na posiedzeniu niejawnym 18 września 2025 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa z powództwa E.B.

przeciwko A.K.

o zapłatę,

na skutek skargi kasacyjnej E.B.

od wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu

z 23 marca 2023 r., I ACa 2144/22,

w przedmiocie wniosku pełnomocnika powódki o sprostowanie postanowienia Sądu Najwyższego w Warszawie z dnia 27 listopada 2024 r.

prostuje oczywistą omyłkę w postanowieniu Sądu Najwyższego z 27 listopada 2024 r., sygn. akt I CSK 3581/23, w punkcie 2. (drugim) sentencji oraz na stronie 5 w ostatnim akapicie uzasadnienia postanowienia, w ten sposób, że po zwrocie „od Skarbu Państwa –” zamiast zapisu: „Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu” wpisuje „Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu”.

(A.G.)

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 350 § 1 k.p.c., sąd może z urzędu sprostować w wyroku niedokładności, błędy pisarskie albo rachunkowe lub inne oczywiste omyłki. Poprzez art. 361, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. przepis ten ma odpowiednie

zastosowanie także do postanowień Sądu Najwyższego wydanych w postępowaniu kasacyjnym. Sprostowaniu podlega zarówno sentencja postanowienia, jak i jego uzasadnienie (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 23 kwietnia 1976 r., I PO 9/76; z 15 kwietnia 1982 r., I PZ 7/82; z 30 listopada 2011 r., III CZ 66/11; z 4 grudnia 2019 r., I CSK 231/19).

W postanowieniu Sądu Najwyższego z 27 listopada 2024 r., I CSK 3581/23, wydanym w ramach tzw. przedsądu, doszło do oczywistej omyłki pisarskiej polegającej na błędnym wskazaniu sądu zobowiązanego do wypłaty wynagrodzenia pełnomocnikowi ustanowionemu z urzędu.

W punkcie 2 sentencji jako właściwy wskazano: „Skarb Państwa – Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu”, podczas gdy z akt sprawy wynika, że pełnomocnik z urzędu w osobie adwokata (w celu wniesienia skargi kasacyjnej oraz reprezentowania powódki w postępowaniu kasacyjnym) został ustanowiony postanowieniem referendarza sądowego działającego w ramach delegacji do Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu, z 10 lipca 2023 r., I ACa 2144/22 (k. 286), a Okręgowa Rada Adwokacka we W. wyznaczyła adw. M.F. (pismo z 10 lipca 2023 r. k. 287). Omyłka ta została również powielona w uzasadnieniu postanowienia Sądu Najwyższego z 27 listopada 2024 r., I CSK 3581/23, na stronie 5 uzasadnienia, gdzie wskazano wyżej wymieniony Sąd Rejonowy.

Zgodnie z art. 118 § 1 k.p.c., ustanowienie adwokata lub radcy prawnego przez sąd jest równoznaczne z udzieleniem pełnomocnictwa procesowego. Z kolei art. 123 § 2 k.p.c. przewiduje, że postanowienie w przedmiocie ustanowienia pełnomocnika z urzędu może wydać referendarz sądowy. W sytuacji, gdy referendarz działa w ramach delegacji, decydujące znaczenie ma struktura organizacyjna sądu, w której formalnie dokonano ustanowienia. Zgodnie z utrwaloną praktyką sądową oraz wykładnią funkcjonalną i systemową, płatnikiem wynagrodzenia za pomoc prawną udzieloną z urzędu jest sąd, który ustanowił pełnomocnika – niezależnie od tego, czy czynność została wykonana przez sędziego czy referendarza sądowego. W niniejszej sprawie, mimo że czynność ustanowienia została wykonana przez referendarza sądowego Sądu Rejonowego, działał on w ramach delegacji do Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu. Postanowienie

o ustanowieniu pełnomocnika zapadło w sprawie prowadzonej pod sygnaturą właściwą dla tego sądu (I ACa 2144/22), co potwierdza, że to Sąd Apelacyjny należy uznać za sąd ustanawiający i zobowiązany do wypłaty wynagrodzenia.

Sprostowanie postanowienia Sądu Najwyższego nastąpiło w reakcji na wniosek strony, która jednakże błędnie wskazała jako właściwy organ Skarbu Państwa - Sąd Okręgowy we Wrocławiu. Choć Sąd ten był sądem pierwszej instancji w sprawie, nie dokonał ustanowienia pełnomocnika. Właściwym sądem w tym zakresie pozostaje Sąd Apelacyjny we Wrocławiu.

W związku z powyższym, oczywista omyłka w oznaczeniu sądu zobowiązanego do wypłaty wynagrodzenia została sprostowana, poprzez wskazanie prawidłowego sądu – Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu – na podstawie art. 350 § 1 k.p.c. w zw. z art. 361, art. 391 § 1 oraz art. 398²¹ k.p.c.

Dariusz Dończyk

(A.G.)

[a.ł.]